

Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου
Επίκουρου Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ

ΑΠΟΣΤΑΤΗΣΕ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ; Κριτική σε μία κακόδοξη και βλάσφημη θέση.

Μία από τις πλέον διαδεδομένες και κοινές θέσεις πού υποστηρίζουν οι διάφορες αίρετικές κινήσεις (Αντβεντιστές Ζ' Ημέρας, Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, Πεντηκοστιανοί, Παγκόσμια Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ κ.ἄ.) εἶναι καί ὁ ἰσχυρισμός τους, ὅτι ἀπό τά χρόνια ἰδίως τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἡ Ἐκκλησία ἀποστάτησε, πλανήθηκε, νόθευσε τήν ἀρχική καθαρότητα τοῦ Εὐαγγελίου καί υἰοθέτησε ἀντιευαγγελικές διδασκαλίες καί πρακτικές.

Τό ἐπιχείρημα, ἄν και εἶναι κακόδοξο καί βλάσφημο τόσο ὡς πρός τήν σύλληψή του, ὅσο καί ὡς πρός τό περιεχόμενό του εἶναι κοινό στίς διάφορες αίρετικές κινήσεις καί πολύ χρήσιμο γιά τούς σκοπούς τους.

Εἶναι ἕνα εἶδος ψευδεπίγραφου ἀνιστόρητου ἄλλοθι πού ἐξυπηρετεῖ κάθε αίρετική κίνηση πού τό χρησιμοποιεῖ, νά δικαιολογεῖ τήν ὕπαρξή της ἢ τίς διάφορες κακοδοξίες της. Αὐτοδιαφημίζονται, ὅτι ἀποτελοῦν αὐθεντικές ἐκφράσεις τοῦ ἀρχέγονου χριστιανισμοῦ καί ὅτι διατηροῦν ἀναλλοίωτο τό Εὐαγγέλιο ἀπό τίς ὑποτιθέμενες μεταγενέστερες προσθήκες πού εἰσήγαγαν ἀποστάτες ἰερωμένοι.

Ἄλλες χρησιμοποιοῦν τόν κακόδοξο καί βλάσφημο ἰσχυρισμό περὶ ἀποστασίας τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά δικαιολογήσουν τήν παρουσία τοῦ προσδιορισμοῦ «ἀποστολική» στήν ὀνομασία τους μαζί μέ διάφορες ἄλλες δοκησίσοφες δικαιολογίες. Ἔτσι ἀντιλαμβάνομαστε γιὰτί ὅλες οἱ νεώτερες αίρετικές κινήσεις ἰσχυρίζονται, ὅτι ἀποτελεῖ κάθε μία τήν μοναδική αὐθεντική Ἐκκλησία ἐπί τῆς γῆς.

Ὁ αίρετικός καί παράλογος αὐτός ἰσχυρισμός ἀναδεικνύει ταυτοχρόνως καί ἕνα ἄλλο θεμελιώδες γνώρισμα αὐτῶν τῶν κινήσεων γιά τό πόσο προβληματικός εἶναι ὁ τρόπος πού κατάνοοῦν καί ἐρμηνεύουν τόν ὄρο Ἐκκλησία. Ἀπουσιάζει ὀλότελα ἀπό τίς διάφορες αἰρέσεις ἢ κατανόηση, ἢ αἴσθηση τοῦ πλούτου καί τοῦ βάθους τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας ὡς Σώματος Χριστοῦ.

Σ' αὐτές ἔχει, κατά τρόπο παραμορφωτικό, ἀντικατασταθεῖ ἡ θεώρηση τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν κατάνοσή του ἀπλῶς ὡς μιᾶς κοινότητας πιστῶν, ἕνα εἶδος, δηλαδή, σωματείου εὐσεβῶν. Ἡ διαφορὰ ὅμως μεταξύ Σώματος Χριστοῦ καί κάποιου σωματείου πιστευόντων (πῶς ἄραγε ;) στόν Χριστό εἶναι τεράστια.

Ἄς ἀξιολογήσουμε ὅμως ἀπό ὀρθοδόξου πλευρᾶς τόν ἰσχυρισμό τῶν αἰρέσεων περὶ ἀποστασίας τῆς Ἐκκλησίας. Σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη μας ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ, καί ὄχι ὡς κάποιο

θηρσκευτικό σωματείο, δέν μπορεῖ ποτέ νά πλανηθεῖ καί νά ἀποστατήσει. Γιατί; Μᾶς ἀπαντᾷ ἡ ἴδια ἡ Ἁγία Γραφή.

Ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ ποτέ νά ἀποστατήσει καί νά πλανηθεῖ γιατί εἶναι στό διηνεκές ὄντολογικά καί ἀδιάρρηκτα συνδεδεμένη μέ τό πρόσωπο του Χριστοῦ (Ματθ. 16, 18) καθώς αὐτός ἀποτελεῖ κεφαλή τοῦ Σώματός της (Ἐφεσ. 5, 23. Κολ. 1, 18. 1, 24).

Ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ ποτέ νά ἀποστατήσει καί νά πλανηθεῖ γιατί ὡς Σῶμα Χριστοῦ εἶναι: α) «ἀγία καί ἄμωμος», «μή ἔχουσαν σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων (Ἐφεσ. 5, 27), β) «στῦλος καί ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α΄ Τιμ. 3, 15), γ) εἶναι μονίμως παρόν στή ζωή της καί καθοδηγεῖται ἀπό τό Πανάγιο Πνεῦμα, πού εἶναι «τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας» καί τήν ὀδηγεῖ, κατά τούς ἀψευδεῖς λόγους τοῦ Κυρίου, «εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν » (Ἰωαν. 16, 13).

Τήν πραγματικότητα αὐτή τήν προσδιορίζει κατά τρόπο μοναδικό ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λέγοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία: *«μένει χάριτι Χριστοῦ διηνεκῶς ἀσφαλῆς καί ἀκράδαντος, ἐστηριγμένη παγίως οἷς ἐπεστήρικται ἡ ἀλήθεια. Καί γάρ οἱ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας τῆς ἀληθείας εἰσί· καί οἱ μή τῆς ἀληθείας ὄντες οὐδέ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας εἰσί»* (Ἀναίρεσις Γράμματος Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, 3).

Ἀφοῦ εἶδαμε γιατί εἶναι κακόδοξος καί ἀντιγραφικός ὁ ἰσχυρισμός τῶν διαφόρων αἰρετικῶν κινήσεων ὅτι ἀπό μία ἱστορική ἐποχή καί μετά ἡ Ἐκκλησία δῆθεν ἀποστάτησε καί πλανήθηκε, νά δοῦμε γιατί αὐτός ὁ ἰσχυρισμός εἶναι καί βλάσφημος. Εἶναι βλάσφημος γιατί παρουσιάζει τόν Χριστό νά ψεύδεται.(!!!) Ἄν ἡ Ἐκκλησία πλανήθηκε καί ἀποστάτησε τότε σημαίνει: i) ὅτι ὑπερίσχυσε τῆς Ἐκκλησίας ὁ Διάβολος καί δέν ἀληθεύουν οἱ λόγοι Του, ὅτι «πῦλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16, 18), ii) δέν ἀληθεύουν οἱ λόγοι Του, «ἰδοῦ ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τάς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28, 20) ἀφοῦ τήν ἐγκατέλειψε καί ἔπεσε σέ ἀποστασία καί iii) δέν ἀληθεύουν οἱ λόγοι Του, ὅτι θά τήν ὀδηγεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα «εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθεια » (Ἰωάν. 16, 13).

Ἡ βλασφημία ὅμως, ὅτι ὁ Χριστός ψεύδεται, φυσική συνέπεια ἰσχυρισμοῦ διαφόρων αἰρετικῶν κινήσεων, μόνο ὡς καρπός καί γνώρισμα δαιμονικῆς ἐμπνεύσεως μπορεῖ νά θεωρηθεῖ. Γιά μία ἀκόμη φορά ἀποδεικνύεται, ἐν προκειμένῳ, ἐπίκαιρος ὁ Ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου, ὁ ὁποῖος ἐκφράζοντας ὅλη τήν πατερική ἐκκλησιαστική παράδοση ὑπογραμμίζει ὅτι: *«Ὁ καθηγητής πασῶν τῶν αἱρέσεων ἐστίν ὁ διάβολος »* (Κατά Ἀποτακτικῶν, 2).